

chodného. Práví se sice v cit. odst. 2., že přechodné ubytování nastává při průchodech, koncentracích, cvičeních ve zbrani a vysláních, leč zákon se tu nespokojil jen s těmito konkrétně uvedenými momenty, tvořícími důvod pro ubytování přechodné, nýbrž dodal ještě, že ubytování takové nastává vůbec v důsledku a na dobu přechodných okolností. Za tohoto stavu jest jasno, že konkrétní momenty, jež jako na př. koncentrace mohou tvořiti důvod přechodného ubytování, jsou jen demonstrativním vyčíslením přechodných okolností, o nichž se mluví v závěru 2. odst., a že tedy vlastní těžisko a význam předpisu tohoto 2. odst. leží právě v tomto dodatku.

Dodatek ten jest pak zcela všeobecný a zejména nerozlišuje ani co do délky trvání okolnosti, ani nežádá, aby okolnosti ty se vyskytly jen ojedíněle, ani nevylučuje okolností, jež se snad v určitých obdobích vyskytují zcela pravidelně. Žádá jen, aby okolnosti ty byly přechodné, a míří tím zcela zřejmě na ustanovení odst. 1., k němuž měl v odst. 2. býti postaven protiklad v tom smyslu, že za ubytování přechodné jest pokládati každé takové ubytování, které se nezakládá na stálé mírové dislokaci.

Ale pak i vyslání instruktorů do školy v Trnavě jest přechodnou okolností, jež ve smyslu 2. odst. § 2 cit. zák. článku může tvořiti důvod pro přechodné ubytování, aniž tu má jakýkoli význam, že pobyt instruktorů v Trnavě má trvati čtyři měsíce, tedy po názoru stížnosti poměrně dlouhou dobu, a aniž tu co na věci může měniti skutečnost, že vojenská správa vysílá do Trnavy instruktory každého roku. — — — —

Č. 10.352.

Policeie: Zákaz postavení sochy ve spolkové místnosti podle § 26 zák. č. 50/1923 Sb.?

(Nález ze dne 16. února 1933 č. 2634.)

Věc: Spolek Toldy-Kor v Bratislavě proti zemskému úřadu v Bratislavě o zákaz postavení sochy ve spolkové místnosti.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Policejní ředitelství v Bratislavě výměrem z 10. února 1930 zakázalo podle § 26 zák. z 19. března 1923 č. 50 Sb. stěžujícímu si spolku postavit ve spolkové místnosti sochu bojovníka z dob Arpádových, nesoucí nápis »A Magyar jelen — a multnak — a jövőért« (Maďarská přítomnost — minulosti — za budoucnost), poněvadž sochu tuto i s jejím celým provedením nutno pokládati za pomník podle § 26 cit. zák. Odvolání, ve kterém stěžující si spolek dovozoval, že socha maďarského rázu nemůže býti protistátní, když § 28 ústavní listiny zaručuje všem čsl. státním občanům stejná práva bez rozdílu národnosti, a ve kterém vytýkal, že úřad I. stolice neuvádí důvodů, proč jest tato socha protistátní, zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím, poněvadž socha Maďara z dob Arpádových a nápis na soše jsou rázu protistátního, to jest odporují ideám, na kterých jest vybudována čsl. republika, a upomínají na události nesrovnávající se s důstojností státu a osvobozeného národa, a jde o sochu, která měla býti postavena ve spolkové místnosti, tedy na veřejném místě.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Podle § 26 odst. 2 zák. č. 50/23 může politický (státní policejní) úřad zakázati zřizování pomníků, jsou-li rázu protistátního. Opíraje se o tato ustanovení, zapověděl žal. úřad v pořadí instancí postavení zmíněné svrchu sochy z důvodu, že socha ta i nápis na ní jest rázu protistátního. Stížnost dovozuje, že socha s oním nápisem rázu protistátního není a vidí proto v nař. rozhodnutí nezákonnost. Leč neprávem.

Za protistátní ve smyslu § 26 cit. zák. nutno pokládati každý předmět, tedy i sochu, která vyvolává a udržuje v myslích obecnstva představy, myšlenky a snahy, které se příčí existenci a ideji čsl. státu. Socha může ovšem působiti na mysl jednotlivých osob různě a může tedy vyvolati různé představy a myšlenky, po případě upomínati na různé snahy; působení to je závislé na psychických schopnostech a duševním rozpoložení jednotlivce. Tento reflex na duševní dění jednotlivých osob objektivní právo nemůže postihnouti a nemůže s ním počítati, právě proto, že jde o pochody duševní. Může se jednat proto vždy jen o to, je-li určitý předmět (socha) objektivně způsobilý vyvolati v průměrném obecnstvu představy zákonodárcem perhoreskované. Při úvaze, má-li určitý předmět tuto vlastnost, nutno přihlížeti nejen k onomu předmětu o sobě, nýbrž nutno bráti v úvahu i všechny momenty, které na tuto způsobilost mohou míti vliv.

S těchto hledisek žal. úřad zřejmě věc posuzoval a dospěl k úsudku, že socha ona s nápisem, jež má býti umístěna na místě veřejném (ve spolkové místnosti), je rázu protistátního, vzbuzujíc představy, jež odporují ideám, na kterých zbudována je čsl. republika, a připomínajíc události, které nesrovnávají se s důstojností státu a osvobozeného národa. Úsudek žal. úřadu, k němuž po té stránce dospěl, je součástí skutkové podstaty, z níž úřad při svém rozhodování vycházel. Proto nemůže jej nss vzhledem k ustanovení § 6 zák. o ss přezkoumávati věcně, nemůže jej zejména nahraditi úsudkem svým vlastním, nýbrž může jej podrobiti své kognici toliko po stránce formální, totiž jenom v tom směru, zda má ve spisech dostatečný podklad a zda je logicky možný. — — — —

Pokud stížnost poukazuje na rovnost národností a na to, že nelze za protistátní považovati sochu proto, že má maďarský motiv, jdou vývody její mimo, ježto zřízení sochy nebylo zapovězeno proto, že má motiv a nadpis maďarský, nýbrž poněvadž je s to vzbuditi představy zákonem č. 50/23 perhoreskované a je proto ve smyslu § 26 cit. zák. rázu protistátního.

Č. 10.353.

Pojištění pensijní: I. * Podle § 1 odst. 2 zák. o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách č. 26/29 Sb. podléhá pensijní pojistné povinnosti kandidát advokacie. — II. * Trvalost zaměstnání není podmínkou pojistné povinnosti pensijní podle zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách č. 26/29.

(Nález ze dne 17. února 1933 č. 20.137/30.)